

SFS informerar

Studenter och studiemedlet

SFS

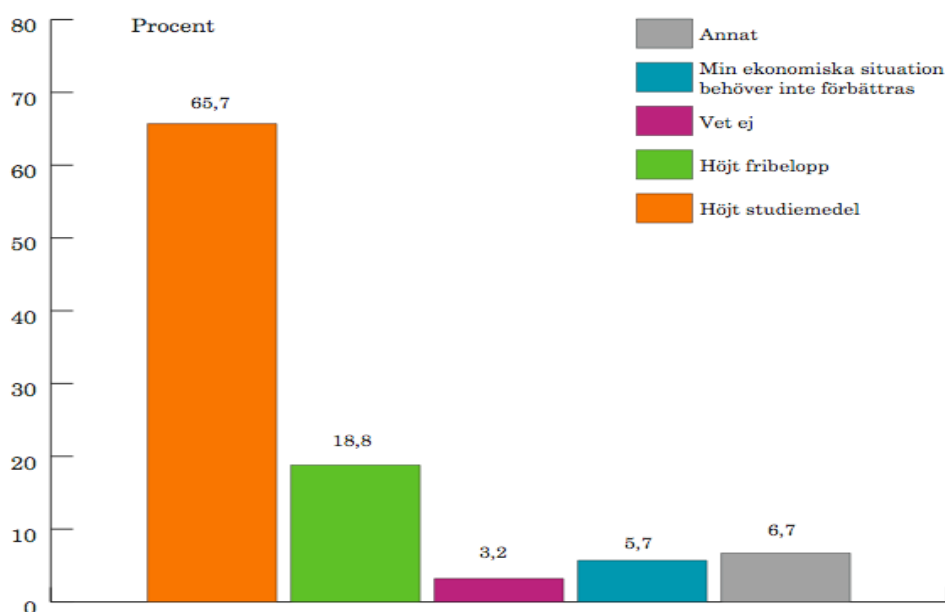
Sveriges förenade studentkårer

Bakgrund

Studenter inom den högre utbildningen i Sverige har inte möjlighet att försörja sig på studiemedlet. Flera aktörer på det utbildningspolitiska området har påpekat att studenter varje månad går back 900 kronor¹, och för närvarande är en stor andel studenter hänvisade till föräldrar och andra anhöriga för att klara av sin ekonomiska situation.

Från politiskt håll verkar det finnas en vilja till att åtgärda problemet med det låga studiemedlet, inte minst då det inverkar negativt på genomströmningen på den högre utbildningen. Det är inte främjande för möjligheten att avsluta studierna snabbt, om studenter av ekonomiska skäl tvingas jobba i större eller mindre omfattning, samtidigt som de ska bedriva heltidsstudier.

Figur 1: Vilken av följande åtgärder prioriterar du högst för att förbättra din ekonomiska situation?²

Svaren visar att det är en klar majoritet av de tillfrågade studenterna, som föredrar höjt studiemedel jämfört med ett höjt fribelopp. Det är ungefär fyra gånger så många som anger att de önskar ett höjt studiemedel för att förbättra den ekonomiska situationen, jämfört med gruppen som anger att de önskar höjt fribelopp.

¹ Beräkningen är SFS studentbudget, där det räknas med en inkomst via studiemedel på 7 820 kronor för 4 veckor – se SFS studentbudget på sida 4.

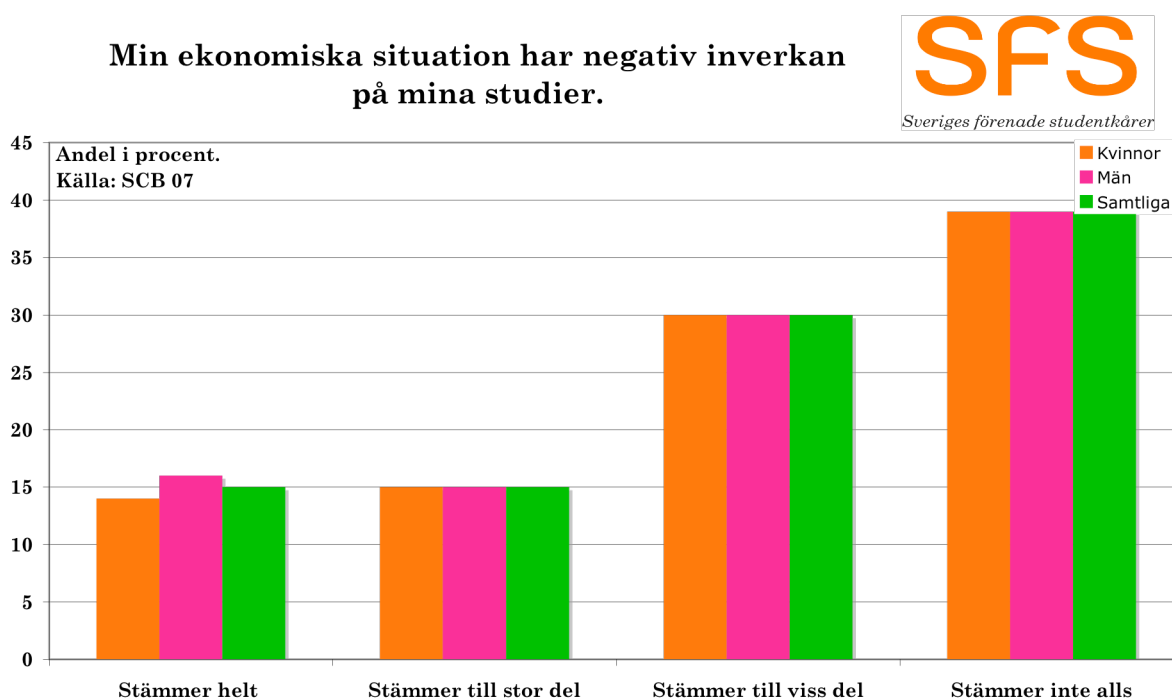
² SFS, TCO och Tria, 2009: *Studenter om den studiesociala utredningen*

Utmaningen för studenter

För studenter blir huvudutmaningen under studietiden att få ekonomin att gå ihop, framför att klara av studierna på bäst möjliga sätt. Eftersom studiemedlet ska verka rekryterande och öka genomströmningen inom den högre utbildningen, så har den nuvarande nivån på studiemedlet direkt motsatt effekt.

Som det framgår av svaren i figur 2, är det över hälften av studenterna som anger att den ekonomiska situationen som de upplever påverkar studierna negativt i större eller mindre utsträckning. I samma undersökning svarar hälften av studenterna, att de får ekonomisk hjälp av föräldrar eller andra närstående.

Figur 2: Hur påverkar det ekonomiska läget studierna?³

Liknande undersökningar om den ekonomiska situationen för studenter har gett samma typ av svar. Exempelvis svarar två av tre studenter i en undersökning från akademikerförbundet SSR⁴, att de har fått annat ekonomiskt stöd än studiemedel från familj och vänner, medan nära hälften av studenterna i en undersökning som SFS genomförde med Cosmos Communication⁵ angav att de hade funderat på att hoppa sin utbildning bland annat på grund av dålig ekonomi.

³ Rapport från Statistiska Centralbyrån (SCB): *Högskolestuderandes levnadsvillkor 2007*

⁴ Akademikerförbundet SSR, 2007: *Studenters ekonomi*

⁵ Cosmos Communications och SFS, 2007: *Klara dig själv – SFS rapport om studenters möjlighet att fullfölja studierna* – www.sfs.se/sv/node/443

Politiken på området

Det har som tidigare beskrivits mycket länge varit allmän kännedom bland de politiska beslutsfattarna, att studiemedlet är för lågt i förhållande till dagens kostnadsnivå, att studiemedlet minskar genomströmningen på den högre utbildningen, samt att studiemedlet bidrar till snedrekrytering till den högre utbildningen. Trots detta förhållande har det inte genomförts reformer.

Från verkligheten: *'Jag upplever själv skillnaden mellan de som har föräldrar med pengar och de som inte har det som stor. Klasskillnaden har aldrig tidigare varit så uppenbar som under studietiden. Och det märks framförallt i tillgången till resurser. Kniper det för mig måste jag gå till socialen, vilket jag upplever som ett misslyckande, och det tär på självförtroendet. De som har föräldrar med pengar kontakter dessa'.*
Student från: SFS, TCO och Tria, 2009: *Studenter om den studiesociala utredningen*

R

Regeringen har i stället vald att tillsätta en studiesocial utredning, som återigen kommer att konstatera att studiemedlet är för lågt, och att det bör höjas. Därmed har den på ett bekvämt sätt köpt sig tid i förhållande till att hantera ett problem som när mandatperioden påbörjades var känt, och som tre av fyra allianspartier lovade att ändra på.

Den studiesociala utredningen lämnar sitt betänkande i slutet av mars 2009, och då är det dags för regeringen att i budgetpropositionen för 2010 prioritera de ekonomiska medel som en höjning av studiemedlet kräver. Som det framgår av SFS studentbudget krävs en höjning på 900 kronor i månaden för att studenterna inte ska gå back varje månad.

SFS studentbudget, 2009

	2009
Inkomster	
Studiemedel 4 veckor	7 820
Utgifter	
Bostad	3090
Mat, hemlagad inkl. matlåda	1620
Kläder/sko	520
Hygien/hälsovård	260
TV/mobil/telefon	770
Kåravgift	60
Studiematerial	778
Hemförsäkring	140
Förbrukningsvaror	110
Lokaltrafik	640
Tandvård	36
Fritid	400
El	264
Summa utgifter	8 688
Resultat	- 868

Vad vill SFS

Från verkligheten: För oss som inte har föräldrar och inte hinner jobba speciellt mycket märks det av på ekonomin att det studielån vi har idag inte är tillräckligt. Efter att hyran och räkningar är betalda får man vara glad om man får ihop till mat hela månaden ut. Det är redan stressigt med plugget men med hänsyn till hälsa och att man inte skall ha gått in i väggen på grund av ekonomin, och för att man skall få kompetenta nytexaminerade studenter borde beloppet ligga på den nivå att alla studenter oavsett bakgrund kan lägga all energi på sina studier och inte lägga ner energi på att "bara klara sig". Student från: SFS, TCO och Tria, 2009: *Studenter om den studiesociala utredningen*

Det är verkligheten som beskrivs ovanför, som SFS vill ska hanteras politiskt. Detta kräver:

- att studiemedlet höjs med minst 900 kronor per månad
- att fribeloppet endast baseras på de månader då studenter studerar med studiemedel
- att studiemedelssystemet och utbildningar utformas så att det blir praktisk möjligt att varva deltidsstudier och arbete på halvtid

Läs mer om studenters trygghet

- SFS, TCO och Tria: *Studenter om den studiesociala utredningen* - <http://www.sfs.se/files/sfs/Studenter%20om%20studsocutr.pdf>
- *SFS Trygghetshandbok - trygghet för studenter, för en modern arbets- och kompetenslinje*: http://www.sfs.se/files/sfs/PT1-1-0809_SFS_Trygghetshandbok_Slutgiltig_081119_0.pdf
- *SFS om studenters trygghet* - http://www.sfs.se/files/sfs/PT3-1-0809_SFS_Studenter_Trygghet_0.pdf